

4007

N: 17. Gårds Rynghy finns det en backe, som
kallas Slättbacken. Där har en gång legat ett slott,
men endast ruinerne av detta finnes nu kvar, och
 dessa äro så gott som helt hållet övertäckta med
sand och grus. Jag har hört sägas, att den skulle
vara likadan som Åhus slottsruin men att denna
skulle vara större. När jag t. d. frågar min far
om den ruinen, säger han, att slottet väl bränts
i något krig, eller också, att väl bönderna i trakten
gjort uppror mot en känd herremann, en tyrann mot
folket. Enligt min far skulle han ha hetat Jesper
Pederson Sparre, enligt en annan uppgift (av Nils
Andersson, broder till Anders Andersson) skulle han ha hetat
Tord Ibsen Sparre. Enligt den senare källan skulle
han emellertid ha varit så grym, att han tringat
de underlydandes hustrar att ge di åt hans kund-
valpar. En gång i min barndom berättade modern

Skriv endast på denna sida!

4007

2
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

till de nuvarande ägarna till nr 179. Lyngby (vilka äro
 mina kusiner) — hon berättade det för cirka 15 à 20 år
 sedan; hon sjölv är död sedan 1920 eller 1921 —, att
 bonderna i trakten gjort uppror mot sin husbonde,
 de lyckades omringa borgen, ^{och inte ulla på den} men ägaren lyckades
 dock fly på sin trogna hest. Han red till upp
 mot Lindrovsåsen och red till ^{uppe} den skogen, tills han
 kom till Stenstruvad. Där störtade han på i havet
 och omkom — troligen, men inte säkert, ty man
 har också hört tales om, att hesten brunnade
 med sin husbonde till ett klipp, som tog upp
 honom och räddade honom. Enligt en annan sägen,
 som jag hört av min far och andra, skulle den
 elake manns övermod ha vållat hans hests
 undergång. Han satt en dag på sitt slott och
 älsade och skat på månen: då gjök slottet.
 Enligt en tradition, som jag kanske ej kunnat för

4007

3
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

betygget, skulle någon ^{förstå} på gräva i Slottsbacken. Men
 då hördes en röst inifrån backen: "Skall du in, så
 skall jag ut", och så blev det inte mer grävt, ty då
 hade man som grävde fått stanna inne i backen.
 Gården, för vars ägor den är belägen, ligger cirka
 100-200 m. därifrån. Över den säges det vila ett
 olycksöde. Ursprungligen skall där ha legat två
 gårdar upp till varandra, som både brunnit upp.
 En gång skulle där i dessa båda gårdar ha varit
 många Ute för en gång (Sålls 7 stycken), och bröt
 ellsvidas ut. Dehät traditionen skulle gårdar
 brinna bort 50:de år. Det har emellertid ej
 slagit in, ty sista gången där ha varit 1868.
 I varje fall tror man - nämnda kanske inte fallit för
 allvar - att det för olycka med sig att bo där
 på gården. När en arrendator under 1921 flyttade
 dit, sade hans hustru: "Skall jag nu också flytta

4007

4
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"hit och dit?" De dogo inte, ty mannen gjorde konkurs
äret efter. Från arrondissementen, som kom därefter
gjorde konkurs. Man tycks emellertid inte ha blivit
särskilt gammal på stället. Mina morfäldrar
(troligen tuberkulos)
dogo 1870-80, och de hvar sig mer än till cirka 40 år.
Morbror (Ola Isaksson, landstingsman), dog 1917, 46 år
gammal, hans hustru dog troligen år 1920, icke
mycket som 30 år gammal (han dog i tuberkulos).

En gammal man, som varit dräng ungefär 1867-68 (vet ej,
om han varit där tidigare eller efteråt som dräng). John
Sjöberg hade inte en mycket att berätta därför. Han
har emellertid lämnat uppgiften om bruden 1868 och om
trektionen om eldonade varit 50:de år. Han hade i förr
(förmolligen år 1867) 15 kr., 1 overenskänning, 1 par
stövlar förtäta, 1 slappa potatis saltta och två
skjotor. Han berättade emellertid om, att han och
den andre drängen, Håkan, varit i mitten körd.

Skriv endast på denna sida!

att dörrarna gingo upp: alla fören sprango ut
på götstället (makulen) på gården. Men H. bara
körde in den, sad till J. S.: "lig ^{medin} där fram!" Om elden
viden berättade J. S. också, att ^{han} sjöstr och drängen
Bonde varo i arbete (S. klar kackelke och B. bar vatten),
tittade B. ut i bygghuset: då braun det under taket.

De båda drängarna släckte elden. Efter en stund sågo
de ut igen; då braun det äts, och de släckte sedan
sigo de ingenting, men drängarna fingo vakt. Tätt
vid kväll skulle pigorna och drängarna draga upp
drank. Då tittade de två pigorna efter (om J. S. och B.
frågade): oh det braun äts. Och J. S. hade inte
kunnit stå ut dranken, förrän gården stod i
ljusan foga. — Men jag frågade J. S., om han hade
något obehag av sin vistelse på gården, sade han:
"en va äldri lukt på trätten, se länge en va där"
(men var aldrig lukt på munnan, så ...) — det var det enda